

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvenemši ponedeljke in dneve po praznicih, ter večja po pošti prejemam za avstro-ugarske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 18 gld., za četr leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četr leta. — Za tujedežele toliko več, kolikor poštnina iznaša. — Za gospode učitelje na ljudske šolah in za dijake velja znižana cena in niced: Za Ljubljano za četr leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemam za četr leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopno pett-vrst 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., da se dvakrat in 4 kr. če se tri-ali vočkrat tiska.

Dopisi naj se skruto izkricati. — Rekopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. Opravništve, na katero naj se blagovoljno posiljati narodnina, reklamacije, oznanila, t.j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Telegrami „Slov. Narodu“.

Carigrad 19. jan. Havas poroča: Turška vojska se je iz Adrijanopolja ven potegnila nazaj v Čataldijo, centralno točko utrjenj carigradskega. Rusi imajo denes večer v Adrijanopolju vmarširati.

Peterburg 18. januarja. Oficialno. Rusi so 16. t. m. prišli v Filipopolj.

Carigrad 18. januarja. Turški oddelanci so odšli denes iz Adrijanopolja do železnične postaje Trnovo-Semeli, kjer je tudi veliki knez Nikolaj. Jutri se začne baje obravnave. Tudi Italija protestira baje zoper separatno sklepanje miru.

Šibka 14. januarja. Oficialno. Dne 11. januarja je polkovnik Veljaminov po trdrovratnem boji vzel Samakov. Na ruskej strani 1 oficir mrtev, 1 oficir ranjen, 22 vojakov mrtvih, 137 ranjenih. Isti dan je predstraža kolone grofa Šuvalova zaselila zadnjo naturno oviro na cesti od Ihtimana na Tatar-Bazardžik, Trajanova vrata. Konjiški oddelek grofa Debalmena je zasel Vetrenovo, 15 vrst od Tatar-Bazardžika in je 12. t. m. proti temu rečemu kraju odmarširal.

Šibka 15. januarja. Oficialno. Dne 14. januarja je naša prva straža zaselila Jeni-Sagro, katero so Turki zapustili in zapalili.

Vojška.

Rusi so 16. t. m. vmarširali v Filipopolj. To mesto je veliko trgovišče, leži samó šestnajst milj od Adrijanopolja, in šteje kacih 60.000 prebivalcev, od katerih je tri petine kristjanov, največ Bulgarov.

Ker je prav lehko 16 milij v treh dneh od 16. do 19. t. m. premarširati, zdi se nam novica, ki jo nam baš pred končanjem uredovanja tega lista oficialni korespondenčni bureau posilja, prav verjetna, če je prav ali ker je datirana iz Carigrada, namreč, da so Turki obupali nad brambo **Adrijanopolja** in se potegnili iz tega mesta na Carigrad nazaj, ter prepustili tudi Adrijanopolj Rusom, ki bodo nocoj, 19. t. m., vanj marširali. Adrijanopolj je drugo glavno mesto evropske Turčije in šteje okolo 160.000 prebivalcev. Če se ta vest „Havasova“ potrdi, potem je vsa Bulgarija v ruskih rokah in Turčija obupana pod nogami silnega ruskega carja.

O turškem bégusu v Filipopolj poroča Anglež Standardu 11. in 12. t. m.: Nepopisljiv pančen strah vlada tukaj. Osemsto bolnih vojakov je vleklo se zvečer na kolodvor,

da bi se odpeljali, a niso našli nič vlakov. Na tisote beguncev prihaja z vozmi in živino. Železnico kar oblegajo. Vagoni so do streh polni ali lokomotiv je premalo, da bi ljudi dalje odpravili. Iz gotovega vira vem, da je Tatar-Bazardžik v plamenu. — Iz Adrijanopolja pa se 13. t. m. brzojavlja „Daily Telegraph“: Sulejman paša se trudi turške moči tukaj zbrati. Žandarmi in konjica čuvajo železnicu, katero pa imajo od tu do Filipopla uže Rusi v rokah. — Iz Pere pa se Time-som poroča 14. t. m.: Računi se, da je zadnji teden 20.000 beguncev v Carigrad prišlo.

Pred volitvami na slovenskem Štajerskem.

Iz savinjske doline 16. jan. [Izv. dop.]

Prevažna ura, v katerej hčemo in bodo štajerski Slovenci svetu zopet pokazali, da smo, ura, v katerej hčemo svoje nasprotnike prepričati, da svetovni dogodki na slovenskem jugu tudi pri nas odmevajo; ta osodepolna ura deželnozborskih volitev se nam približuje. Ko bi mi iz vseh okolnostij sploh tega videti ne mogli, naši nasprotniki bi nas morali prepričati; oni krivi proroki, ki se kot volkovi v ovčji obleki našim volilcem približujejo, ti nas glasno opominjajo, da dan volitve nij več daleč!

V kmetskih občinah smo si mi Savinjčani gotovi! Naši kmetje imajo toliko samosvestja, da vedo kdo jih more jedino prav zastopati in zagovarjati, oni imajo pa tudi dosti značaja in poguma, da krive proroke odločno zavračajo. Vse to je pač našim nasprotnikom predobro znano; prepričani so, da na tem polju njim ne raste pšenica in zato ga tudi nehčeto in tudi ne morejo obdelovati. Živo jim je še namreč pred očmi ona velikanska blamaža, ki je njih privrženca, slovenskega renegeta, dr. Vrečka, leta 1871 v celjski grofiji naletela. Zastonj je namreč takrat oni v nemško prelevéni Matijček kmetom pridigoval, da je tudi on „Slovenec“, kmetski sin, da pa ima visoko službo itd.

Brez vsakega glasu moral je govorniški oder zapustiti in se v svojo in v blamažo svoje stranke upanju poslanstva odpovedati. To je pa tudi v novejšem času jedini znani slučaj, ko je ustavoverna stranka poskušala se v celjski okolici vgnezdit. Drastična blamaža jej je veselje do tega gotovo ogrenila.

Narodna zavest in odločnost savinjskega slovenskega kmeta zagotavlja nam tedaj skoro enoglasno zmago v kmetskih občinah celjskega okraja. O, da bi ti prosti sinovi naroda tudi našim tržanom v izgled bili!

Kakor nas namreč od dne do dne raščoča narodna zavest našega kmeta razveseljuje, nam ravno v tej meri srce teži narodna mlačnost in zaspanost savinjskih tržanov,

in to sicer takih, ki se drugače sploh še nekoliko narodnjakom prištevajo. Edino tej malomarnosti imamo namreč pripisovati, da imajo Žavec, Braslovče, Vransko, Mozirje, Rečica, Gornji grad, Ljubno, tedaj sedem čisto slovenskih trgov, nemškega poslanca, in kar je še več, da se tega niti ne sramujejo!

Res, da tega nijs samo le savinjski tržani krivi; največ pomaga k temu to, da volijo ti trgi skupaj z mestom Celjem, katero pa samo več volilcev šteje, kakor vsi savinjski trgi skupaj. Zmaga je tedaj tukaj na videz nemogoča. Nemogoča, toda le na videz, kajti ta reč bi se dala na narodno korist do dobrega reorganizirati. V Celji živi namreč dobra $\frac{1}{3}$ Slovencev, ki bi gotovo vsi našega poslanca volili, če bi se v Celji osnovala narodna stranka z opozicijo, kakor n. pr. v Ljubljani in v drugih kranjskih mestih. To pa je zopet jedino le takrat mogoče, če bi imeli celjski Slovenci močno zavetje v narodnih trgih, da bi se smeli na nje popolno zanesti. Dokler bo pa iz slovenskega trga, mesto 50, samo 5 volilcev v Celje volit prišlo, dokler bodo tudi še od teh petih narodnih (?) tržanov trije (!) nasprotnika volili, češ, saj naši glasovi ne bodo odločili, tako dolgo je naša zmaga v mestih in trgih nemogoča! — Upajmo pa, da bode pri bližnjih volitvah drugače!

V Celji še ustavoverna stranka nikdar ni na tako slabih nogah stala, kakor baš sedaj. „Verfassungsverein“, „Deutscher Verein“, vse spi mirno smrtno spanje, „Casino“ je v smrtnih zdihljajih in „Cillier Zeitung“ komaj pričakuje uže v drugič smrtne urice. Nasproti pa narodna Čitalnica celjska uže 10 let nij imela tako odličnega in nadepolnega odbora, kakor baš sedaj. Duh slovenski v Celji zopet bolj veje, in trebalo bi samo odločnega koraka in starodavno Celje dobi namah zopet slovenski značaj. Vse to pa bi bilo, se ve da, kakor rečeno, le takrat mogoče, a to čisto gotovo, če bi narodni tržani, posebno pri volitvah, narodne Celjane zdatno podpirali.

To pretečo spreobrnitev pač tudi voditelj nemške stranke dobro previdijo. Če ga po prej nikdar nij bilo videti, zdaj pred volitvami se priklati nemški poslanec v narodni trg. O, kako govori zaslepjenim volilcem na dušo: „Jaz ljubim vaše ljudstvo, jaz mu želim dobro in se bom za njega potegoval. Ne bojte se tedaj nas, druhal „črnih“ je le, ki hoče in more ljudstvu škodovati.“ Ironija! Hinavstvo! Kaj mečete slovenskim volilcem peseck v oči, ko fakta zoper vas govoré! Kdor je celjskej ljudskej šoli slovenščino popolnem odtegnil, ta bi se tudi lehko predrnil pri trških šolah enako ravnati. In sploh! kaj se nam usiljujete! kaj nam obetate pravič-

nosti, ko vam mogoče nij, oblubo tudi izpolniti!

Narodni tržani, pozor tedaj! Varujte se svojih sovražnikov, ki se vam zdaj v ovčej obleki sladkoustijo; po volitvah se itak ne bodo več za vas brigali. Stopite možko na narodno stališče, držite se svojih slovenskih rojakov — in zmaga bode naša! —

Angleškega prestolnega govora

oni del, ki se tiče vnanje politike, glasi se:

„Zdeto se mi je — pravi kraljica — primerno, sklicati vas pred navadno dobo, da se podučite o mojih prizadevanjih, vojsko v orijentu končati in da morem v sedanjem položaju javnih zadev dobiti nasvetov ter pomič parlamentovo. Znano vam je, kako sem se zastonj trudila, odvrniti vojsko, ter sem pozneje, ko se je ona začela bila, izrekla svoje mnenje, da hočem ostati nevtralna v tej prepirki — obžalujem, da si je zabraniti mogla nijsem — dokler interesi moje države, kakor jih je označila bila moja vlada, ne bodo v nevarnosti. Ob jednem sem izrazila svojo ozbiljno željo, porabiti vsako priliko, da pospešim mirno rešitev v vprašanju, za katero se vojskujeta sovražni stranki. Vspehi ruskega orožja v Evropi in Aziji prepričali so Porto, da bi imela skrbeti za to, da se končajo vse sovražnosti, katere prizadevajo nje podložnikom velika trpenja.

„Sultanova vlada se je zatorej obrnila do nevtralnih velevlastij, katere so deležnice pogodb, tičočih se turške države, ter jih je prosila pomoči. A večini poklicnih velevlastij se je zazdele, da ne more korigiratno izpolnitite prošnje, in odgovorile so tudi v tem smislu Porti. Slednja je potem sklenila posebe obrniti se na mojo vladu, in jaz sem bila takoj zadovoljna vprašati ruskega carja, da li se hoče podati v mirovna pogajanja. Car se je izrazil, da v resnici želi miru in je ob jednem razodel svojo misel, po katerej poti bi se dal ta doseči. O tej stvari sta ruska in turška vlada po mojem posredovanju pričeli svoje domenke, in v resnici se nadejam, da se bodeta o točkah, za katere se bojujeta, mirnim potem pobotala ter prenehala vojskovati se.

„Kar se mene tiče, ne budem štedila nobednega truda, da konec vsemu pospešim. Doslej nij, v kolikor se je vojska vršila, nobeden vojujočih ozdelil uvetov, na katerih je utemeljena moja nevtraliteta, in rada verjamem, da se obe stranki želita na nje ozirati, v kolikor jima bode to mogoče. Dokler ne bodo ti uveti škodovani, ostanem v svojem držanji pri starem. A ne morem zamolčati, da mi, ako bi se po nesreči vojska podaljšala, morekakov nepričakov dogodek ukazati, poseči k varnostnim naredbam. Ali takovih naredb ne bi mogač vspešno izvršiti brez dovoljnega pripravljanja, in upam od radodarnosti parlamentove dobiti dovoljenja sredstev, katera bi v to svrhu bila potrebna.“

„Dokumenti o tej stvari bodo se vam nemudoma predložili. Moji odnošaji z vsemi tujimi vlastmi so vedno prijaznjivi.“

Prestolni govor nadalje omenja, da je loka v Indiji skoro popolnem ponehala. Ukazano je, vse preiskati in najti sredstev, da se takova nevarnost ne ponovi nikdar več. Najnovejši dogodki v južnej Afriki da so prouzročili nekoliko skrbij, a da so ondotni

vojni oddelki bili pomnoženi ter se je nadeliati, da se to vprašanje kmalu in mirno reši.

Ta angleški prestolni govor, še bolj pa včeraj od nas priobčeni telegram o posvetovanju v zgorenjej zbornici, nas učita, da je vse angleško rožljanje z orožjem blamažo naredilo. Gore so pokale, pa se je rodila smešna miš! John Bull je vpil, a koraj nema, da bi kaj resnega podjet, hvala Bogu.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 19. januarja.

Iz **Dunaja** se poroča, da se je ogrsko ministerstvo 17. t. m. s cislejtanskim zopet posvetovalo zarad nagodbe. Tisza je bil potem pri Andrassyju. Udeležili so se tega posveta Auersperg, Lasser, Depretis, Chlumetzky, Tisza, Szell in Wenckheim. Glavna točka so bili finančni colci. Zedinili se niso nič. Tisza je bil potem pri cesarji in Andrassyju.

Dunajski mestni občinski zbor je šel čez nasvet, do državnega zbora vložiti petico, naj se naša vojska od 800 000 na 600 000 mož zniža, na motivirani dnevni red.

V **državnem zboru** je bila colna in trgovinska zveza, izvzemši onih paragrafov, ki so bili odboru v nov pretres izročeni, 18. t. m. sprejeta.

Jako neprijetna in mučna je novica, ki jo je nam telegram včeraj iz **Prage** prinesel. Zastopnik solastnikov „Politike“ se krega po noči v tiskarni s Skrejšovskim, ker ta proti Riegru piše, a potlej najdejo Thirthierja teško pobtega. „Politik“ pravi, da je T. vsled neprevidnosti čez držaje z drugačno nadstropja padel.

Obravnava zoper **Miletića** je pokazala, da se mu čisto nič ne more dokazati; samo ena priča je bila zoper njega, nekaj izdajnik Ranković, a še ta človek je le za vešala zrel, bil uže zarad goljufije, posilstva večkrat zaprt in torej nij zanesljiva priča. Tudi mu je dokazano bilo, da laže. Vendar so magjarski sodniki Slovana Miletića ob sodili. To je magjarska pravica!!

V **hrvatskem** saboru je večina z vsemi proti 9 glasom votirala proračun in s tem vladu izrekla zaupanje. Tudi dispozicijonsfond je bil z vsemi proti 15 glasom sprejet.

Vnanje države.

Iz **Carigrada** se piše, da je sultana poklical tudi magjarskega „generala“ Klapko in ga za svet vprašal. Magjarski medrijaš baje da je Turku svetoval mir narediti.

Veliki vezir raznaša glas, da je Rusija sama bila tista, ki je prosila premirja. To dela zato, da bi turško druhal potolažil. Prospala država, ki se mora tacih lažj posluževati!

Iz **Londona** javlja telegraf, da je bil 16. t. m. velik ljudski shod delavcev v Exeterhallu, v katerem se je naglašalo, da naj Anglija mirna ostane. Tudi v Willis Rooms je bil enak meeting za mir in proti Beaconsfieldu.

Angleškemu „Standardu“ piše njegov dopisnik iz Filadelfije, da sta mu pravila dva italijanska oficirja, da precej, kadar bi Grška v boju posegla, bode tudi **Italija** poslala ekspedicijo pod Menotti Garibaldijem v Albanijo. Ta ekspedicija hoče v bližini Valone na suho stopiti. Zadržala jo je le grška vlada s svojim dolgim oprezovanjem.

Na **Francoškem** bodo 24. t. m. maires ali županje voljeni. Mej 36.000 občinami Francije imenuje le v 3000 velicih občinah vlada „maira“, v drugih 33.000 se svobodno voli.

Dopisi.

Iz **Gorice** 17. januarja. [Izv. dop.] Utihnilo je — mej našimi turkoljubnimi lahoni in italijanisimi jadikovanje po neudačah njihovih sobratov Turkov, ter solze, ki so jih točili prej za popolnem propalimi turškimi

lozi, romajo sedaj v Rim, kjer leži umrl Viktor Emanuel, od katerega so se vedno nadejali „rešitve“ izpod avstrijskega orla, ne zmeneti se, da tega orla in sebe z njim varuje krepak narod slovenski v velikej večini na obalah deroče Soče.

„L’ Isonzo“ je izšel vsled smrti Emanuela črno obrobljen, a policija ga je baš zaradi tega netaktnega postopanja konfiscirala, kakor tržaškega „l’ Indipendente“, katerega zadnjega so pa tamšnji avstrijski, pa v Italijo školoči italijanisimi v Vidmu zopet in znova tiskati dali, da so ga razširili mej svoje somišljenike po Trstu in Primorji.

Kar počenjajo sedaj naši lahoni uže vsacemu poštenemu avstriju preseda. Goriška „ginastica“ je veselico odložila, dasi tam sedi — telovaditi ne znajo, — mnogi sinov slovenskih kmetskih roditeljev, sedaj renegatov, in sklenila, celo v nedeljo k godbi ne iti; si noči pa je odrinila dvojica kot zastopnica Gorice, (!?) naše Gorice — k pogrebu v Rim.

Rad bi vedel, in z menoj, smelo rečem, cela Goriška, kdo ju je poslal? Včerajšnji „L’eco del litorale“ nam naznana, da se je v Vidmu (!) dal napraviti venec, za na raket Viktorju Emanuelu mestu Gorice ter pristavlja: „kdo je pooblastil žaliti avstrijske Goričane s tacim nesramnim postopanjem? Kateri so oni mestjani, ki se predzrnoje take pobalinske demonstracije v imenu naše Gorice?“

Omenjenja vreden je tudi škandal, katerega so pouzročili nekateri goriški italijančiči — mej temi urednik znanega lista Lahonov in Lahončičev gostov, „Caffé Nazionale“, katerega priimek se tako lepo italijanski glasi na — ič, dne 12. t. m. Pošten Goričan, rodom Italijan, spremil je svoji sestri k čitalničnemu plesu, pustivši ju tam, šel je pit kozarec vina k „angelju“. Tu je bilo zbranih kacih 5 goriških Lahonov ter zagledavši gosp. G. s čisto srajco, začeli so nesramno zabavljati, češ, da je grdo od njega, da gre plesat mej „šklafš“ denes, ko vsi (?) goriški Italijani žalujejo ter eden izmej teh, katerega oče je nosil slovenske irhaste hlače, vrže g. G. s črnim vinom napolnjeno limonovo šalo za vrat, tako, da mu je bila vsa srajca omadeževana. Mari nij to lepa Lahonska kultura?

In vendar se še protežira ta gnijoba ter njenermu obstanku nevarno Lahonstvo, zraven pa pozablja prave njene meje proti italijanskej pogoltnosti zvesto varujočih slovenskih straž! Kedaj bodo naši visokostoječi možje uvideli, kdo je pač nevaren avstrijskej celokupnosti, ali v Italijo škileči Italijani, ali poštano avstrijsko misleči Slovani? — T—e.

Iz **Ljutomerja** 18. januarja [Izv. dopis.] V šolskih krogih in tudi od strani staršev se je pri nas pogostna želja izraževala, da se osnuje 3. dekliški razred, da bi bile deklice, katerih je skoro 300, čisto ločene od dečkov. Kraji šolski svet je z velikimi stroški pripravil potrebno sobo, a učiteljice (podučiteljice) ne moremo dobiti. Uzrok temu je nekoliko to, ker je bil okrajni šolski svet službo kasno razpisal, ko so bile skoro vse učiteljske kandidatinje uže umeščene. Oglasila se je bila za to pa tudi neka sposobna suplentinja, ki čaka imenovanja. A pravi se, da se bode tudi imenovanje te suplentinje zakasnilo, kajti predsednik okrajnega šolskega sveta baje ne dovoli, da bi omenjena korporacija jo imenovala, rekoč, da pravico nadomestnike nastavljati ima deželni šolski svet, a nam se to malo čudno zdi. Vsaj ima okrajni šol-

ski svet po postavi pravico provizorične učiteljske moči nastavlji; no, ali suplenti niso tudi začasne provizorične moči?

Domače stvari.

— (O trgovinskej zbornici kranjskej in volitvah za njene) je prinesel organ naših nemškutarjev iz Dežmanovega presa tri članke, ki bi bili neizmerno smešni, ko bi tako preračunjeno perfidni in nesramni ne bili. Več o njih prihodnjič. — Včerajšna uradna „Laib. Ztg.“ prinaša na prvem mestu svojih mestnih novic kandidate nemškutarke stranke za volitev trgovinske zbornice. Tudi mi jih objavljamo, da bodo naši volilci vedeli, katerih ne smejo voliti. Ti so: V trgovinskem oddelku: Dollenz iz Kranja, Jos. Kordin, P. Lasnik, A. Schreyer in J. Zenari iz Ljubljane. V obrtniškem oddelku v velikej industriji: Bamberg, Krenner, K. Lukman. V rudarskem oddelku Vestenek. V drugej obrtni: Doberlet, Rudholzer, P. Thoman. To so torej gospoda, kateri nobeden naroden volilec ne bode volil.

— (Denes) je v tukajšnjem gledališči slovenska predstava predpustne veselije „Robert in Bertram“, s petjem. Slovenci pa naj pokažejo, da jim je kaj mari za to, da se slovensko igra v Ljubljani.

— (Nov kandidat za kranjsko deželno načelništvo) se imenuje v gorškem dopisu „Slovenčevem“ namreč okr. glavar baron Rechbach. Ne verujemo skoro, da bi ta gospod kaj nade imel, konkurenca bude prevelika.

— (Narodna čitalnica Novomeška) napravi v letošnjem predpustu telesne veselice: Dne 20. januarja „Venček“. Dne 2. februarja „Vodnikovo svečanost“. Dne 10. februarja „Tombolo s plesom“. Dne 17. februarja „Venček“. Dne 5. marca „Maškarado“. Začetek vsake veselice ob pol 8. uri zvečer. Program „Vodnikove svečanosti“ se bude posebej izdal.

— (Iz Ljutomera) se nam piše: V našej čitalnici so se 12. t. m. začela popularna predavanja (po g. Lapajnu) o slovenskem slovstvu. Prvi njegov govor je obsegal delovanje v verskem in slovstvenem obziru slovanskih aposteljnov Cirila in Metoda v velikomoravskem kraljestvu. Drugemu govoru (19. t. m.) bude zadržaj „glagoliški in cirilski spominki.“

— (Poštano) Iz Ljutomera se nam piše: Na slovenskega domoljuba, ki želi slovenščini enake veljave, kakoršno imajo drugi jeziki, dela strašno slab vtis, ako dobiva iz čisto slovenskega kraja zgolj nemške dopisnice, nakaznice, vozne liste in druge poštne tiskovine. No, tega se domoljubi v dotičnih krajih sami krivi, zakaj namreč ne zahtevajo dvojezičnih blanketov od poštih opraviljev z vso eneržijo. Ako uljudna beseda ne izdá, le pritožite se pri poštih direkcijah. Graška poštana direkcija je na pr. na neko pritožbo našemu poštnemu uradu zaukazala, da mora držati nemško-slovenskih poštih tiskovin.

— (Naznanjevalke spomlad.) Iz Vojnika pri Celji se nam piše: Na svojem sprehodu v bližnjo okolico našel sem uže nekoliko popolnem razcvetenih trobentik (primula).

— (Časopis „Sokol“.) V Zagrebu je v hrvatskem jeziku začel izhajati nov časnik „Sokol“, glasilo za tjebovežbu, izdavata ga

Andrija Hajdenak in Franjo Hochman. Pripomočamo ga tudi našim telovadcem. Cena mu je poldrug gld. za pol leta, za pripravnike 1 gold.

— (Šolstvo po slovenskih krajinah.) Po datih, katere priobčuje znani pedagog dr. Dittes v svojem pedagoščem letnem poročilu, je imela l. 1876. Štajerska s 1,160.000 ljudmi 735 šol in 1946 učiteljev, Koroška s 340.000 stanovalci 325 šol in 561 učitelje, Kranjska s 470.000 lj. 261 šol in 414 učiteljev, Trst in okolica z 130.000 lj. 48 šol in 306 učiteljev, Goriška z 220.000 lj. 221 šol in 324 učiteljev, Istra z 260.000 lj. 145 šol in 245 učiteljev. Račun iz teh števil kaže, da pride v Trstu z okolico na 424 lj. 1 učitelj, na Štajerskem na 596 ljudij 1 učiteljska moč, na Koroškem na 606, na Goriškem na 679, v Istri na 1061 ljudij, na Kranjskem pa na 1135 ljudij še le en učitelj. To je Kranjska v tem obziru na najslabšem mej slovenskimi pokrajinami. Mej vsemi avstrijskim deželamima ima pa primeroma največ učiteljev Dolnja-Avstrija, namanj pa Dalmacija. V celej Cislejtaniji pa pride poprek na 657 stanovalcev 1 učiteljska moč.

Razne vesti.

* (Ruska človekoljubnost.) 8. januarja se je vrnil na kolodvoru trgovistejskem prav gulinjiv prizor. Mnogo ruskih oficirjev, ki so bili prišli iz Bulgarije, privelo je soboj majheno, konaj triletno dekleto, katero so prav z materinsko skrbnostjo nahranjivali in božali. Ko je nekdo vprašal, čegav je ta otrok, odgovori nekov oficir, da je od krogla zadet Turek, ki je deklico baš v naročaju imel in bežal ob ruskem naskoku na neko utrijetno vas, nje oča, in so potem zapuščeno dete ruski oficirji prevzeli v polkovo odgojo in oskrbstvo, da bode hčerka oficirskega kora.

* (Novinski jubilej.) Ruske, dobro slavjanske novine „Peterburgske Vedomosti“ so praznovale 14. januarja 150-letnico svojega izhajanja.

* (Nesreča na železnici.) Iz Krakovega se 14. jan. poroča v „N. Fr. Pr.“: Blizu Brzesc Litewski je trčil tovoren vlak na dvorni vlak, ki je v 12 vozeh peljal cesarske kočije iz Bulgarije; dve lokomotivi ter 17 vagonov z vsemi kočijami se je razbilo in pet dvornih slugov ter mnogo železniških izpremljevalcev je mrtvih.

* (Poštne roparje), kateri so nedavno napali in uplenili 14.000 gl. pošti mej Szanttom ter Madom (na Ogerskem), so zasledili in sicer so celih 10.000 gl. ukradenega denarja našli pri glavarji mesta Szanto, Kovaču. Res lep uzor magjarskega mestnega glavarja!

* (Proti cepljenju koz.) Da imajo zdravniki in starši pri cepljenju koz biti zelo previdni, dokazuje ta-le svarilna primera, katero izvajamo iz nam poslane „Neckar Ztg.“ izhajajoče v Heilbronn na Nemškem. Dne 11. t. m. je bila v Frankobrodu na Odri sodniška preiskava, katera gotovo vsacega zanima, kolikor sè stališča znanstvenega toliko i praktičnega. Stvar je htela nemška vlada, ako samo mogoče, utajiti in skrbela je, da ne pride mej ljudi, ter da bi na ta način kakovo mrzenje do cepljenja koz ne razširilo se — toda nij se jej posrečilo. Dogodek pak je ta: Dne 1. julija 1876 vcepili so v Lebusu 26 dekletcem o 10.—12. letu kozé. Gnoj so vzeli od otročiča še ne sedem mesecev izpolnivšega, ki je bil na videlo vrlo zdrav. A posle 4—6 tednov pričeli so se pri 12 dekletcih, katerim so bile vcepilene koze in so se jim dotične rane izcelile, delati na istem mestu turi in pozneje razne garje po koži, okolo ust in drugod. To so bili vse nasledki temu, da je otroče po materi podedovalo bilo sifilitične snovi in pri cepljenju prešle so te tudi v telesa teh dekletec. In še izza 9 mesecev, to je: v začetku marca meseca 1877, nij bilo moč ozdraviti teh bolnic, da, celo pri treh

drugih so se tudi na onem mestu jeli zbirati mehurji in so se jim gnojili. Ta žalostni slučaj nadalje omeče trditev zdravnikov, ki menijo, da se pri otročiču, ki je podedoval od roditeljev sifilitičnih snov, morajo nasledki uže ob 5, najdalje 6 mesecih pokazati. Tako si tedaj pri cepljenju koz ne more človek nikdar biti v svesti, da li si je s tem kaj zdravja pridobil, ali si ono morebiti celo — izkvare.

Tržne cene

v Ljubljani 19. januarja t. l.
Pšenica hektoliter 9 gld. 59 kr.; — rež 6 gld. 40 kr.; — jedan 5 gld. 91 kr.; — oves 3 gld. 41 kr.; ajda 6 gld. 34 kr.; — prosò 5 gld. 85 kr.; — koruza 6 gold. 80 kr.; krompir 100 kilogramov 3 gld. 05 kr.; — fižol hektoliter 8 gld. — kr.; masla kilogram — gi. 94 kr.; — mast — gld. 80 kr.; — ſpeh trišen — gld. 66 kr.; — ſpeh povojen — gld. 72 kr.; jajce po 3 kr.; — mleka liter 7 kr.; govednine kilogram 52 kr.; — telamine 54 kr.; — svinjsko miano 54 kr.; — sena 100 kilogramov 2 gld. 15 kr.; — slama 1 gold. 88 kr.; — dvara trda 4 kv. metrov 5 gold. 50 kr.; — mohke 4 gld. 50 kr.

Vsako nedeljo pred pustom bode v restavraciji Kozlarjeve pivarne plesna veselica, pri katerej bode sodelovali en del vojaške godbe.

Vstopnina 30 kr.
Začetek vsakikrat ob 8. uri zvečer.
Uljudno vabi

Bartl. Jančigaj,
restaurant

Travnik „Prule“

se bode prodajal 24. t. m. — Pogoji se izvedo pri

(17—3) Dr. Alfonzu Mošé.

Novošegnega, rokodelnega, konfekcijskega, suknjenega in platnenega blaga zaloga

C. Wannischa,

v Ljubljani, na mestnem trgu št. 7, priporoča svoje velike sklade izdelkov, primernih za salone in plese v pustnej dobi 1878. (9—4)

Kdo hče

mesečno po 100 gld. in več po strani zaslužiti si, zastopajoč imenitno hišo? — Ponudbe vseh stanov posilja pod naslovom „Z 430“ ekspedicija za anonce G. L. Daube in dr., I., Singerstrasse 8, Wien. (18—1)

25 gld. plesna ali salon-obleka pri (22—1) M. Neumannu, v Ljubljani, v Lukmanovej hiši.

Dr. A. Plenka „Anticatarrhalicum“ proti vsakemu náhodu sliznih mren

za otrocke in odrasle ljudi. (Z n. v. c. kr. patentom od 28. marca 1861. l. zavarovano proti ponarejanji.)

Ta čaj, prirejen na znanstvenem temelji od najbolj zdravilnih zelišč in korenin, izvrsto deluje pri vseh náhodih sliznih mren v krhlju, v sapniku in njega vejah, v pljučih, v želodci in črevih, vrlo pomaga pri kataru v mehurji, v maternici ter uje nožnici, tudi ublažuje okrepjujoč in kričisteč.

Dobiti je v Ljubljani: lekarna g. E. Birschitz; v Gradiči: lekarna „zum Mohren“ g. A. Nedwida, Murplatz, in lekarna g. J. Eichlerja, Leonhardstrasse. — Dalje v Mariboru: lekarna g. W. Königa; v Radgoni: lekarna g. C. Andriena; v Leobnu: lekarna g. Karla Filipeka; v Celovcu: lekarna g. Birnbacherja. (405—4)

Mladenč,

32 let star, v mnogovrstnih kupčijah dobro izurjen, se želi z gospodijo, ne črez 30 let staro, s spodbjanim obnašanjem, znanjem slovenskega in nemškega jezika, oženiti. — Ponudbe naj se pošljajo na administracijo "Slov. Naroda" pod naslovom: „Srečen predpust“ do 31. t. m. (24)

V risanji krojev
in
šivanji oblike
poučuje temeljito gospa
(16-2) M. Böhm,
v Florijanskih ulicah št. 1, Schmalzeva hiša

Jetika je ozdravljiva!

Radgostski
univerzalni čaj
in
rožnovski maho-rastlinski celtički,

priporočajo se posebno

za vse, tudi za zastarane bolezni na pljučih, za srčne, prsne in vratne bolečine, posebno za sušico, želodčevu slabost, za splošno slabost čutnic in proti začenjanju se pljučnici!

Veliko število priznanskih pisem razpolaga se v prepričanje.

Javne zahvale.

Častiti gospod lekarnar Seichert v Rožnovi!

Prisiljen sem zopet pribegati k Vašim izvrstnim zdravilom. Kajti, ko sem še v Ljubljani bival ste mi na zahlevanje dvakrat posobili svojega izvrstnega čaja ter rožnovskih celtičkov, in vselej sem takoj očutil, da so se moje bolezni v prsih čudovito izboljšale. Po nasvetu nekaterih prijateljev sem tudi zdaj tri mesece iskal pomoč pri zdravnikih, a brez uspeha, zatorej prosim, da mi izvolite nemudoma poslati zopet s poštnim povzetjem 2 zavitka radgostskoga univerzalnega čaja in dve škatljici celtičkov.

Z vsem spoštovanjem

Franjo Cabalek.

V Dobruški pri Josipovem, 26. maja 1877.

Gospodu J. Seichertu, diplom. lekarnarju v Rožnovi!

Prosim, da mi vnovič vpošljete 12 zavitkov radgostskoga univerzalnega čaja in 12 škatljic rožnovskih maho-rastlinskih celtičkov. Ta zdravila zares pri vseh mojih bolnikih na prsih pomagajo, da kar strmim, in odkar jih tudi sam rabim, osvobodil sem se kašja, ki me je trdovratno mučil vsako zimo kakih 4-6 tednov.

Z vsem spoštovanjem udani
Dr. Tautz pl. Tannenstein,
e. kr. zdravnik pri štabu.

V Kremži ob Dunavu, 26. oktobra 1877.

Gospodu lekarnarju Seichertu v kopalji Rožnovi.
Jaz upotrebjam Vaš izvrstni radgostski univerzalni čaj proti bolečinam v prsih, in hvalo Bogu, z dobrim uspehom. Zatorej Vas prosim, da mi precej poslati izvolite s poštnim povzetjem še dva zavitka. Bog Vas blagoslov!

Beležim se hvaležna Vam

A dela pl. Csermálik.

Cejthe pri Dolenjem Novem mestu (na Ogerskem), dne 5. oktobra 1876.

Blagorodni gospod! Jaz rabim zoper stari svoj katar v pljučih uže mnogo let. Vaš slavni radgostski univerzalni čaj ter ga pijem po Vašem návodu in do sjeti mi je prav dobro del, zatega delj ga povsodi, kamorkoli pride, vsem bolnikom najboljše priporočujem. Vaše blagorodje naj tedaj izvoli poslati mi s povzetjem zopet 4 zavitke čaja, 2 škatljice celtičkov, 1 steklenico bouquet de Radgost in 1 steklenico rožnovskih želodečnih kapljic.

Vašemu blagorodju najudanejši

JUDr. Josip Kovář,
Novomesto, mesarske ulice.

V Pragi, 23. julija 1877.

Od tega po zdravniški razložbi in predpisih pripravljeni čaj velja za 14 dnevno rabo pripravljen paket z nakazom o rabi 1 gold. av. velj. Jedna originalna škatljica Rožnovskih maho-rastlinskih celtičkov 50 kr. Za kolek in zavijanje pa 10 kr. posebej.

Radgostski univerzalni čaj in Rožnovski maho-rastlinski celtički dobivajo se **jedino** le v lekarni J. Seichtera v Rožnovi (na Moravskem) in razposiljajo se naročila na vse strani proti poštnemu povzetku.

Da je pa p. n. občinstvu bolj priročno, imajo tudi zaloge sledči lekarji: W. Mayr v Ljubljani, A. Beinitz v Celovci, W. König, gradsko predmestje, v Mariboru, Anton Nedwed „zum Mohren“ in Milosrdniška lekarna v Gradišči, in J. Cejbeck v Zagrebu.

Rožnovska čutniška esencija, hitro in stalno deluje zoper trganje, prehlad, čutniško in mišično slabost vsake vrste. Originalna steklenica 70 kr. av. velj., za kolek in zavijanje 10 kr. več. **Prava** se dobije jedino **direktno** iz lekárne v Rožnovi (Moravska). (377-5)

	Dunajska borza	19. januarja.
Enotni drž. dolg v bankovnih	63	gld.
Strošni drž. dolg v srebrnu	63	gld.
Zlata renta	114	14
1860 drž. posojilo	812	118
Akcije narodne banke	221	9
Kreditne akcije	55	50
London	46	40
Napol.	5	5
C. kr. cekinci	103	103
Srebro	118	118
	55	55
	40	40
	1	1
	30	30
	85	85
	90	90
	70	70
		K.

Za dame!

Prave kite

iz zdravih človeških las od 60 do 100 cent. dolge, polne in debele, brez vlog in brez primešanja umetljivih las, da da se češajo in pero. Za trajno in tresirano delo se jamči in cene so tako nizke, samo gld. 2.30 do gld. 5.

Naročne na deželo se proti poprejšnjem vpošiljavati muštra, proti povzetju urno in rečino izvajajo in nedostatno se rado zamenja.

Da je za komoditeto čestitih dam priložnejše, ima podpisani tudi veliko zbirko **specijalitetnih las vseh barv in vrst.**

Dalje se tudi vsakovrstna **lasna dela** najcenejše izvršujejo in se stara za nova menjavajo.

L. Businaro, frizeur,
(400-5) kongresni trg, nasproti „kazine“ v Ljubljani.

Za dame!

Ces. kr. privil.



„Azienda Assicuratrice“ v Trstu.

Glavno zastopništvo za Kranjsko.

Naznajanje p. n. občinstvu, da sem zavoljo preoblih poslov dosedanje glavno zastopništvo zavarovalnega društva

„Azienda Assicuratrice“ v Trstu prostovoljno z denašnjim dnevom odložil, se usojam p. n. občinstvu za meni darovano zaupanje najtopleje zahvaljevati se ter ob enem prosim, da bi p. n. občinstvo isto ravno tako sedanjemu zastopniku, gospodu

Jovanu M. Pircu

poklonilo.

V Ljubljani, dne 12. januarja 1878.

Dragotin Karinger.

Sklicevaje se na gornji razglas, naznanjam p. n. občinstvu, da sem

Glavno zastopništvo

„Azienda Assicuratrice“ v Trstu za Kranjsko

z denašnjim dnevom sprejel, ter pooblastujem svojega sina Emanuvelja zavarovanja vsake vrste sklepati in denar sprejemati.

Ob enem se p. n. občinstvu najiskreneje priporočujem v zavarovanjih vsake vrste, kakor:

a) Zavarovanjih na življenje.

a) **Na človeško življenje.** Glavnice, katere se izplačajo ali po smrti zavarovance, ali tudi po dožitju pogojene odločene starosti zavarovančeve, brez ali z ozirom na dobitek društva; vzajemno zavarovanje glavnice na nadživek, katera se izplača po smrti enega izmed dveh zavarovančev tistemu, kateri drugemu nadživi; zavarovanje na življenje dolžnikovo, da je vrnitev dolga v slučaju hitre smrti dolžnika osigurana; zavarovanje penzij in dohodkov, zavarovanje odgojevanja otrok, oskrbljevanja starčkov, dote itd. vsake vrste.

b) **Vzajemno poddedovanjsko društvo**, v katerem se vložena glavnica 4krat, 6krat, in tudi večkrat pomnoži po obrestih, obrestnih obrestih in vzajemnem poddedovanju; ugodno za vsako starost in vsak spol.

b) Zavarovanja zoper škodo po požaru,

(tudi po strelji nastalem), na poslopjih in tovarnah, pohištvi z vsebino, strojih, zalogah, skladiščih, pridelkih vsake vrste, zakladih žita, klaje in slame, na poljedelskem in hišnem orodju, na vozovih, živini itd.

c) Zavarovanja zoper škodo po razletu,

prouzročenem po paru ali plinu.

Končno se usojam p. n. občinstvo opozoriti, da je imenovano zavarovalno društvo, ustanovljeno leta 1822, najstarejše podjetje te vrste v Avstriji, katero je po svojej solidnosti in nizkih premijah vedno umelo pridobivati si zaupanje p. n. občinstva.

V Ljubljani, dne 12. januarja 1878.

Jovan M. Pirc,
Poljanska cesta št. 5 (nova).

(14-3)